

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagyjáratér 4. Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. évfolyam 93. sz.
1935. APRILIS 3.
Szerda

132 mandátumot szerzett eddig a kormánypárt a magyar választásokon

A kisgazdapárt súlyos vereséget szenvedett: mindössze 16 mandátumot kapott. -- Kibukott Lázár Miklós, Tokaj pártionkivüli jelöltje és Fenyő Miksa a Gyáriparosok elnöke

Budapest, április 1.

A magyarországi képviselőválasztások első része lezajlott. Vasárnap 162 mandátum sorsolt és az eredmény megállapítható, hogy a kormány főlényes győzelem aratott a nyílt körzetekben.

A késő esti órákban zárták le a szárazsokat és éjjel újat hirdettek a végleges eredményt. Elszert

162 mandátumot a kormány 132-öt, a kisgazdapárt 16-ot, a keresztény gazdasági párt kettőt és a nemzeti szocialisták egyet szereztek meg.

A pestkörnyéki titkos körzetekben ahol tudvalevően 17 mandátum sorsa dő el, már tegnap megkezdődtek a szavazások de azok csak hétfőn este érnek véget. Az eredményt kedd délelőtt adják ki az újpesti városházán.

Az eddigi jelentések szerint a választási izgalmak seholsem robbantották ki komolyabb incidenseket. A választások példás rendben zajlottak és csak elvétve fordultak elő kisebb összeütközések.

A titkos körzetekben a kormány kevés reményével indul s itt már a szociáldemokraták, a polgári radikálisok és demokrataknak kapnak mandátumot.

Budapest, április 1.

A magyarországi választások első nagy meglepetést hoztak. Ezek között a nagykaposi, valamint a tokaji körzet eredményei a legfeljebb. Nagykaposon a nemzeti egység hivatalos jelöltje Molnár János hírlapíró győzött. Fenyő Miksa a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatójával szemben aki pártionkivüli programmal lépett fel. Még nagyobb meglepetést keltett a tokaji eredmény, ahol a pártionkivüli Lázár Miklós — a tokaji körzet biztos jelöltje kibukott gróf Széchy György kereszténypárti jelölttel szemben. Utóbbi a 23 szavazattal többet győzött. Lázár lett.

Kibuktak még Paláncsi György örmény Hegymegi Kiss Pál berkgy Gyula, József Imre báró Orosz Fülöpé, Zsila Zoltán Endre és a horogkereszties Meskó Zoltán.

Budapest, április 1.

A vasárnapi választás első fordulójában mindenütt csendben folyt le, csupán a borsodmegyei Szihalom közegében robbantak ki a tülfutott kedélyek és a sárga-jatos összetűzésnek egy hatalmas áldozata is van. A közegben ugyanis öt órára tiltás ki a zárórát, ami miatt a választók elégedetlenkedni kezdtek. Fél óra tájban hangos botrányt rendeztek a közegháza előtt, sőt

közporral fogadták az urnákat elszórtó embereket.

Csakhamar a csendőrök is a helyszínre érkeztek, hogy rendet teremtsenek. Major József 22 esztendő legény

kiugrott a tömegeből és Veres József csendőrré vetette magát, akit le akartak fegyverezni.

A csendőr szorongató helyzetében sáronyát használta és

kétszer megszúrta a legényt, aki a helyszínen kiszenvetett.

A közeg lakossága körében óriási izgalom támadt és a rend csak a késő esti órákban sikerült helyreállítani.

Véres harcokban robbant ki a feszültség Maniu és Vaida hívei között Sibiuban

Több súlyos sebesültje van az uccai verekezésnek

Sibiu, április 1.

Vasárnap délelőtt súlyos természetü összecsapás történt Sibiuban Maniu és Vaida hívei között.

Ugyanis a manuisták ülést akartak tartani a Thalia teremben. Amikor éppen Mihalache elnök kezdett beszélni több vaidista berontott a terembe és kiálltozni kezdtek.

A teremben általános verekezés keletkezett. A vaidisták kiverték a manuistákat, majd a rendőrség verte ki a vaidistákat.

Mihalache, Maniu és hívei ezután egy vendéglőbe gyűltek össze, ahol azonban újabb összecsapás keletkezett a vaidisták és a manuisták között.

Itt az ellenfelek botokkal, dorongokkal rohantak egymásnak és embahalál lett volna ha a rendőrség idejében közbe nem lép.

Közben Butea Nicoi a Romania Nou szerkesztője egy Rogozea nevű vaidistát vett

üldözőbe, aki felmenekült a liberális párt klubjába, ahol az ajtót magára zárta. Butea betört az ajtót és

egy összeverzte Rogozeat, hogy súlyos állapotban szállították be a kórházba.

Közben lent az uccán tovább folyt a harc. Legsebesültek dr. Vasile dr. Curea dr. Samuil David és Rosca Iekész. Vasile és Rogozeat állapota ujabban érkezett jelentés szerint nagyon súlyos, eszméletlenül fekszenek a kórházban és komplikációtól lehet tartani.

A rendőrség letartóztatta Buteat és dr. Lazar Ilés.

A verekezés után Maniuék elfoglalták a rendőrség által kiürített Thalia termet és megtartották az ülést, ahol Mihalache kijelentette, hogy ezek után amik itt történnek, nem hajlandók kibékíteni Vaidával.

Maniu is beszélt, aki szintén sajnálkozását fejezte ki a történetek miatt.

A husvéti 300 nyereményes tombola 5. száma

Sorsunk jobbrafordulását csak úgy remélhetjük, ha Erdély népei között helyreáll a harmónia

— mondotta Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor oradeai beszámolója során

Oradea, április 1.

Röviden már beszámoltunk Gyárfás Elemér dr. magyarpárti szenátor vasárrapi nagysikei előadásáról. A szenátor nagyszámú beszédének legérdekesebb részleteit alább adjuk:

Beszámolni annak tartozunk — kezdte beszédét, — akitől megbízást kaptunk. De mi nem csak azt az egy vármegyét képviseljük, mely a parlamentbe küldött, hanem az egész erdélyi magyarságot s így jogvojt Oradea és Bihar vármegye magyarságának is arra, hogy engem beszámoló beszédre meghívjon, mert minden erdélyi magyarnak jogában áll számon kérni tőlünk, hogy mit cselekedtünk az ő érdekében.

Beszámolni sikerekről szótak, elért eredményekről, kiküzdött fejlődésről előhaladásról.

A mi nemzedékünknek nem adata meg, hogy ilyenekről számoltasson be a blaszfémia volna véres körökkel kikapart részletsikereinkkel dicsekednünk.

Mikor sokezer magyar vasutas, postás, városi, megyei, községi bírósági tisztviselő állami tanár és tanító küzd nyelvviszáson, dicsekedhetünk-e a hitvallásos tantervek száraz kenyere érdekében oly nehezen kivívott részletsikereinkről?

Mikor a hátrányos törvények sorozata jelenik meg a hivatalos apban dicsekedhetünk-e egyes paragrafusok enyhítése, megjavítása terén elért eredményeinkkel?

Mikor a mindennapi élet gondjait meg-sokasító rendeletek és hatóság intézkodések özöne zúdul rá testvéreinkre, jogunk van-e felelőlegesen, hogy ezek közül egyiket másikat kivádtuk, vagy visszavontuk?

Jogunk volna rá s táan kötelességünk is volna önmagunkkal a vegzett nehéz munkákkal szemben, mellyel annyi könnyet felszárítottunk és annyi lélekbe vittük vissza az önbizalmat.

Ezzel azonban még nem gazolhatnók be azt, hogy hivatásunk magasztalásáért állottunk és betöltöttük a ránk bízott vezető szerepet.

— Testvéreink ma nem azt várják, hogy ismét és ismét elmondjuk hogy mi nek nem kellett volna történnie, hanem azt kérdezik tőlünk, és jogga kérdik, hogy hol voltunk és mit tettünk.

— Azokat, akik a fájó sérelmet — fevésükkel, vagy mulasztásukkal — elkövetették a népünk nem vonhatja felelősségre. Mi azonban — az a tizenegy főnyi kis csoport — akik népünk bizalmából kerülünk az országgyűlés két házába, ott állunk közvéleményünk ítélőszéke előtt s várjuk elítélését, vagy felmentését. Ha mindegyikünk egy Apponyi A'bort nyelvtudásával és szónoki készségével rendelkezne, ha mindegyikünk meljé egész miniszteriumot szervezne, s ennek munkáját a magyarok területeken, a közhatalom tekintélye, erkölcsi és anyagi ereje támasztaná alá, akkor is aligha tudtunk volna minden bajjal megbirkózni, minden sérelmet orvosolni.

— Mi az ország közéleti szerkezetét meg nem változtathatjuk s abba becélt népünk helyzetét onnan egyoldalt nem emelhetjük. Mi csak három dolgot vágyunk felelőssé tehetők: a) Helyesen ité-

tel-e meg népünk helyzetét az államhatalomhoz és más népekhez való viszonyit. b) Nem súlyosbítottuk-e helyzetén magatartásunkkal népünk sorsát. c) megtettünk-e minden lehetőt népünk helyzetének könnyítése és a jobb jövő biztosítása érdekében. Mind a három kérdésre emelt fővel adhatjuk meg a választ:

— Középuton állunk a külső segítségben bizakodó és a saját erőinkben kétségkedő elkeseredettek között. Az a földterület, amelyen élünk, a letűnt századoktól váltakozó uralmak alatt állott, amelyek más és más néprétegekre támaszkodtak. Történelmi adottság, hogy a föld területén három nép lakik, olyan szímban, és elhelyezkedésben, hogy egyikük a másik kettőt a közhatalom segítségével sem tudta a multban térdre kényszeríteni s hisszük, hogy nem is semmisítheti meg a jövőben sem. Ellenben minden olyan kísérlete egyik erdélyi népek, hogy a hatalomba fogózza, a másik kettő ellen forduljon, szeszavonást, szenvedést, erkölcsi és gazdasági leromlást hozott egész Erdélynek.

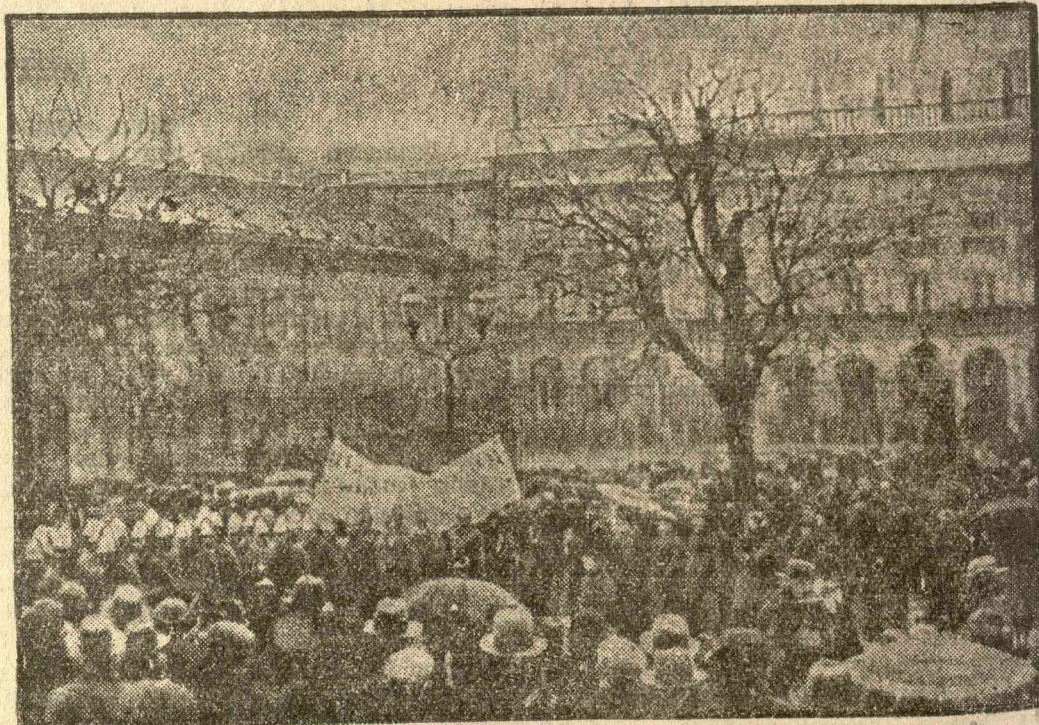
Tudnunk kell tehát, hogy sorsunk jobbrafordulását csak akkor várhatjuk, ha helyreáll Erdély népei között az egyensúly és a harmónia. Külső fordulat legfőbb előmozdító irányba lendítheti a múltig nyelvét

Az intézőbizottsági ülés

A beszámoló után tartott intéző bizottsági ülésen a helyi tagozat vezetői beszámoltak a helyi sérelmekről. Dr. Soós István szavá tette, hogy annak dacára, hogy a kormány több ízben kijátszba hozta a közéleti választások megejtését, még mindig terimár bizottság működik, amely éppen most 70 millió kölcsön terhelével akarja sújtani a város lakosságát. Dr. Markovits Manó, mint a Kath. Kör világi elnöke, ismertette, hogy a kultúrdeputátokat nem akarják engedélyezni, idelehet a miniszteri rendelet csak szindarabok előadására előelőzetes engedély kérését. Percey

György a tulzott adóbehajtást tette szóvá. Buday Tibor az iparosok seregét, Bagosi Sándor pedig a salontai helyi panaszokat ismertette. Dr. Borbély Lajos a szövethetési panaszokat, dr. Kaczián Kálmán, Boldizsár Imre az adóserejmekeket, végül Tátray Kálmán a nyugdíjasok panaszait tolmácsolta. Gyárfás Elemér figyelmesen hallgatta végig a panaszokat és ígéretet tett arra, hogy illetékes helyen eljár az orvoslás ügyében.

Végül a Kék Macska terdégelőben társas ebéd volt a szenátor társaságára.

A lengyelek megünneplik új alkotmányukat

Varsó főterén hatalmas demonstráció játszódott le. A lengyel nép a kihirdetett új alkotmányát ünnepi népgyűlés keretében.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

2. oldal.

1935. APRILIS 3.

Egyre fenyegetőbb az olasz-abesszin háborús viszály

Abesszinia kormánya döntőbíróskág kiküldését kéri a Népszövetségtől

Genf, április 1.
Az olasz-abesszin viszály napról-napra blesedik. Szombat este ellenőrizhetetlen forrásból olyan hírek terjedtek el, hogy Olaszország megüzente a háborút Abesszinának, ami genfi politika közközlön leihatatlan izgalmat okozott. A hírt később

hivatalos helyről megcáfolták.

Az abessziniai kormány egyébként átíratot intézett a Népszövetség főtitkárságához, amelyben döntőbíróskág kiküldését kéri az egyre jobban elmérgesedő viszály ügyében.

Összetűztek a rendőrséggel a zavargó párisi diákok

Több sebesültje van a tüntetéseknek

Páris, április 1.
A párisi diákzavargások még mindig tartanak. Szombaton délután annyira ment a zavargás, hogy a diáknegyedben megtámadták az idegen diákokat, és megverték őket. A rendőrség közbe lépett, azonban a francia diákok harcra léptek a rendőrséggel is, mely szét akarta őket szórni. Este 7 óra tájban a Saint Michel sugárúton a rendőrök és a diákok között komoly összecsapás keletkezett, melynek során több diák és rendőr megsebesült. Nehézanyag letartóztatott.

gel is, mely szét akarta őket szórni. Este 7 óra tájban a Saint Michel sugárúton a rendőrök és a diákok között komoly összecsapás keletkezett, melynek során több diák és rendőr megsebesült. Nehézanyag letartóztatott.

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderral!

Crémek közt használjon Floreal crémeket, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt — Floreal I. számú krém napra, puder a az arc fínomítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák elűtésére Floreal II. számú krém esteli használatra: szén, pattanás, málfotó, mitesszerek, teljes és tökéletes eltüntetésére. Fő erakat: Pap Drogueria Oradea, Reg. Ferdinand 11

Öngyilkos lett a tengeren elégett Morro-Castle rádiótisztje

Newyork, április 1.
A Morro Castle ügye még mindig izgalomban tartja egész Amerikát. Emlékeztet, hogy a Morro Castle nevű hajó nyílt tengeren kigyuladt és elégett. A bizottság megállapította, hogy gyújtogatás történt. A megindult vizsgál-

lat gyanu alá vette az elégett hajó szikratávíró és rádió leadó kezelőjét, hogy összejátszott a gyújtogatással. Georgia Alaga tegnap öngyilkosságot követett el. Bucsulevelet nem hagyott utána és így magára vitte a sirba a titkot, hogy volt-e köze a Moore Castle égéséhez vagy sem.

Gyilkosság 200 lej miatt

Agyonverte hitelezőjét egy gazdálkodó

Balti, április 1.
Butu Gheorghe Crimiuc községbeli lakosnak régi adósa volt egy Sutu Gavril nevű gazdálkodó. Az összeg nem volt sok csak 200 lej, de Butu Gheorghe nem hagyott békét a nem fizető adósnak. Tegnap is elment a házába és köve

összeg kifizetését, verés kezdődött közöttük. A verekezés folytán Butu úgy vágta fejbe Sutu Gavril, hogy az ajultan esett össze. Belső vérzést szenvedett és a helyszínt meghalt. A gyilkos hitelezőt letartóztatták.

Két liter pálinkát ivott és meghalt egy három éves kislány

R. Sarat, április 1.
Borzalmas szerenszáteség áldozata lett Golesti községben egy három éves kislány, Serban Zoia. A kislány szülei elmentek hazulról és a gyermek egyedül maradt odahaza. A három éves kislány a szobájában egyik sarkában egy kanna italt fel.

A kannában majdnem két liter pálinka volt. A kislány az utolsó cseppig kiitta a pálinkát. Borzalmas kinok épültek el, úgy, hogy a földön fetrengve szenvedett. Mire a szülei hazafértek, már nem lehetett rajta segíteni.

Gyorspostarepülőjrat Németország és Dél-amerika között

Berlin, április 1.
Tegnap nyílt meg ünnepélyes keretek között az első gyorsposta repülőjrat Németország és Dél-amerika között.

Leszállította a Semmitőszék a „Mai Világ” szerkesztőjének büntetését

Bucaresti, április 1.
Emlékeztet, hogy Erdélyi Kálmán, a „Mai Világ” című — azóta megszűnt cluj-i lap szerkesztőjét, aki a május 10-i egyesülési ünnepel kapcsolatban sünatós elírást követett el, egy évre törte cluj-i törvényszék. A Semmitőszék most foglalkozott az ügygel s Erdélyi Kálmán büntetését három hónapi fogházra zártították le.

RÁDIOMŰSOR

KEDD

Bucuresti. 13.03 Gramofon. 14.40: Gramofon. 19.15: Gramofon. 20.20: Lilly Socec énekel. 21.15: Szinfonikus hangverseny. Cuelin művek. 23.15: Grig: Zongoraverseny. A-moll. 23.25: Értelmi zene.
Budapest. 7.45: Torna. Utána Gramofon. 11: Hírek. 11.20: Feltámaszkodás. 13: Harangszó. Utána Hangverseny. Közben: 13.30: Hírek. 14.30: Hédergari Ferenc és Béla cigányzenekara. 15.10: Hírek. 17.10: Asszonvok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Operaházi zenekar. 19: Francia nyelvoktatás. 19.30: Ország Tivadar bevezető. 20.15: Hangjáték előadás a stúdióból. 21.45: A római rádióállomás műsorának közvetítése. 22.35: Hírek. 22.55: Farkas Jenő és cigányzenekarának muzsikája. 23.50: Lembercht Kálmán dr. német nyelvű előadása. 24.10: A Bachman szalonötös. 1.05: Hírek.

SZERDA

Bucuresti. 13.05: Gramofon. 14.40: Gramofon. 18: Operabrandok zenekaron. 19.15: Táncczene gramofonon. 20.20: Operett lemezek. 21.05: Román zene. 22.05: Rádiózenekar. 23.25: Esti hangverseny.
Budapest. 7.45: Torna. Utána gramofon. 11: Hírek. utána Feltámaszkodás. 13: Déli harangszó. Utána Csüley Livia énekel zongorakísérettel. 14: Hangverseny. 15.40: Hírek. 17.10: Diákléletem. 17.45: Hírek. 18: Stólmár László előadása. 18.30: Horváth Rezső cigányzenekara. 19.50: Sipőcz Jenő dr. főpolgármester előadása a nemzetközi vásárról. 20.10: Komáromy Pál énekel. 20.50: Bárd Miklós verseiből szavak. Kowách Ernő. 21.10: A Budapesti Hangverseny zenekar. 23.15: Hírek. 23.35: Szalon zenekar. 1.05: Hírek.

BAROMFITENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE!

Ajánlok kiállításokon mindenkor első díjjal kitüntetett fajbaromfi tenyészetemből tojásokat:

Rhode Island	Lei 3-
Pimuth (kendermaros)	" 9-
Sussex (vadász angol import)	" 10-
Oriási Pekíngi kacsa	" 15-
" Emdeni liba	" 30-

Az árak az összeg előzetes beküldése ellenében az Oradea értendők. Csomagolás és portó önköltségi árban utánvételezve Ugyanott valódi „Kühne”-féle költőgépek, műanyag etető és itató edények.

Fajbaromfi telep:
O R A D E A, Strada Francieze 12.
Csak válaszbélyeges levelekre válaszolok!

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. APRILIS 3.

A POTYAUTAS

78

Az egész ország büszke volt önmire, mikor a hadilégihajónkat kormányozta és azt hiszem, még büszkébbek voltunk, mikor nyugalmába vonulása után, kiválta az első utasszállító légihajó vezetését. De senki sem lehet olyan büszke, mint Clark és én vagyunk ebben a percben.

A kapitány ismét elvörösödött.

— Az Istenért, ne tulazzon tanyirai! — szerénykedett. — Tudom, hogy hibás vagyok, bár első pillanattól kezdve mondtam Farringtonnak, hogy magában főtisztelendő megbízhatunk, de nem akart rám hallgatni. És még most is azt kívánta tőlem, hogy kuttassam át a kabinját és minden homályát! De mostantól kezdve semmiben sem fogom akadályozni. Mr. Hand. És, ha szükségem van az ujjlenyomatokra, én nem bánom, szerezzék meg!

— Köszönöm, de nem akarok senkit sem zavarni vele, kapitány ur, már másként intézkedtem. De nagyon szeretném, ha vissza adná nekem Lyons ékszereit.

— Tessék, már megint benne vagyunk a bajban! — dörmögte a kapitány. — Farrington éppen most ígértette meg velem, hogy az ékszereket nem adom ki a kezemből és nem szedhetem meg adott szavamat!

— Majd beszéljek Farringtonnal. Tílán tudom beszélni, hogy oldja föl önt az igérete alól.

— Én mindenre hajlandó vagyok — mondta a kapitány — csak arra kérem, előbb egyezzen meg Farringtonnal. És nagyon örülök, hogy megszűnt köztünk a kényszerítés, Mr. Hand. Nem is mondhatom, mennyire nehezemre esett, hogy kénytelen voltam úgy bánni magával...

Mikor emelt. Hand fölkapta az asztalról és zsebébe dugta az aranyporos üveget, amelyet az ujjlenyomatok előhívásához használtunk.

— Most valamit sürgősen el kell intéznem — mondta. — Te pedig, Clark, maradj keveréjé az utasok közé és vigyél ki a szemedet és a füledet.

Hand a légihajó fara felé indult, én pedig kimentem a sétatödézetre, de egy teremtett lelket sem találtam sem ott, sem a szalonban. Végül is bementem a szalonba és jelltem az ablak mellé. Az alattunk elterülő csodálatosan szép, csillogó óceánra némultam. Egyszerre csak Melcher doktor bukkant föl mellettem.

— Jó, hogy jön doktor ur! — kiáltottam. — Olyan szívesen elbeszélgetnék most valakivel!

— Nagyon szívesen maradnék — mosolygott az orvos — de éppen Miss Fenwickhez szándok. Fáj a feje és azt állítja, hogy ismét vihar közeledik.

— Remélem, hogy téved.

— Sajnos, a viharzóna még előttrunk van, de hamar tulesjnk rajta. Igazán sajnálom, hogy nem maradhatok itt kicsit beszélgetni. Nem tudom elképzelni, hol vannak az utasok. Rendszerint itt szokot üldögelni az egész társaság, de ez az ut snnyira más, mint a többiek! Azt hiszem, ezek a titokzatos gyilkosságok mindenkinek megviselték az idegeit.

Felsietett a lépcsőn. Megkerülte a sétatödézetet és csakhamar ottjnt. Alighogy cigarettára gyújtottam, két utas bukkant fel a sétatödézet felől: Miss Caldwell és Mr. Fishe. Erősen figyeltem őket. Mindkettő nyugtalannak és izgatottnak látszott, különösen Mr. Fishe.

Eleinte nem vettek észre és leültek a faloldali ablak mellé. Ott azután, fejüket összedugva, nagyon komolyan kezdtek beszélgetni. Szerettem volna hallani, hogy mit beszélnek, de Mr. Fishe észrevett ebben a pillanatban. Vidáman bólintottam feléük és feáltam és bár eszük ágában sem volt, hogy odahívjanak, mégis egyenesen hozzánk mentem. (Folyt. köv.)

4 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. APRILIS 3.

Ujabb nemzeti-szocialista szervezkedés Felsőausztriában

A rendőrség elfojtotta a mozgalmat és a vezetőket letartóztatta

Bécs, április 1.

A felsőausztriai részeken mint ismeretes, már régebben történtek felosztottak a nemzeti szocialista szervezetek. A bécsi és linzi rendőrség most arról értesült, hogy egyes volt vezetőségi tagok a nazi szervezeteket új életre keltették.

A rendőrségnek azonban sikerült még céljában elfojtani az újabb nemzeti szocialista mozgalmat. Két vezetőt letartóztatta. Megállapították, hogy az utóbbi időben szétesztott nemzeti szocialista röpiratokat ezek terjesztették.

Huszonöt százalékkal csökkentik a belga frank értékét

Van Zeland kormánya megakadályozza az árdrágitást

Brüsszel, április 1.

A belga képviselőház ma tegnap éjjel a belga aszenátus is bizalmat szavazott a belga kormánynak és megadta a rendkívüli felhatalmazást a frank aláértékelésének keresztülvitelére.

Van Zeeland kormánya vasárnap minisztertanácsot tartott, amelyen a kamara és szenátus felhatalmazása alapján megbeszéltek azokat a módosításokat amelyek szükségesek ahhoz, hogy keresztülvigyük a

pénz aláértékelését. A minisztertanács határozatában kimondta, hogy

huszonöt százalékkal csökkenti a belga frank értékét.

A deviza ellenőrzést már vasárnap éjjel be is léptették Belgium területén. A pénzváltó intézetek, a nyelvek esütőitől óta tartottak, hétfőn kinyitottak. A kormány nyilatkozatot tett közö, amelyben bejelenti, hogy az árdrágitás minden eszközzel meg fogja akadályozni.

Hét év után megtalálták négy legyilkolt bulgár politikus csontvázát

Sofia, április 1.

1928-ban a bulgár Macedoniában négy szerves politikai gyilkosság történt. Az „Orim“ nevű macedón terrorista szervezet négy politikus meggyilkolt. A meggyilkoltak holttestét azonban nem találták meg.

Most hét év után Gorna Džumaja vá-

ros közelében egy kisebb gödörben négy csontvázat találtak, amelyekről megállapították, hogy az 1928-ban elkövetett gyilkosság áldozatainak csontváza. Az egyik csontváz Balanoff parasztpárti képviselő földi maradványa.

Gázgyakorlatok Ausztriában

Egy képzett légítámadás esetében felszerelt őrzőket keresi a mérges gáz fényképet. A felvétel a Bécs melletti Badenben készült.

Minden várakozást felülmúl a moszkvai tárgyalások eredménye

Eden pecsétőr elhagyta Moszkvát és Varsóba utazott

Moskva, április 1.
Litvinov fahusi birtokán, ahol jelenleg Eden lord angol pecsétőr tartózkodik, ismét tanácskozás volt Eden és Stalin között. Ezúttal a tanácskozások nem voltak hivatalos jellege és inkább a ávoikeleti problémák foglalkoztatták a két diplomatát. Ugy látszik, Anglia feladata lett nemcsak Európában lecsillapítani a kedélyeket, hanem összhangot teremteni a szovjet és Japán között is. Eden lord kijelentette, hogy valamin nem kell ellenséges hangulatot a szovjet ellen, se a szovjet sem kívánhatja, hogy Japán ellen keltsen hangulatot.

London, április 1.
Angol politikai körökben az a vélemény terjed mindjobban, hogy a sztrajk értekezletet el kell hagyni, mert még nem tisztázódott az angol a nemzetközi helyzet, hogy a felek zödé asztalhoz ülhetnek le. Egy kellőképpen nem készített tárgyalás minden bizonnyal kudarcra járhat és ez veszélyes lenne egész Európára nézve.

Ezt látszik bizonyítani a Times vasárnapi cikke is, amely kihangsúlyozza, hogy Anglia állásfoglalását nem szabad idő előtt nyilvánítani és addig tartózkodni kell egyik vagy másik félhez való csatlakozástól, amíg nem tisztázódott az egyes államok akarata.

Moskva, április 1.
Eden lord pecsétőr vasárnap délelőtt Vorosizlovval, a vörös hadsereg főparancsnokával folytatott megbeszéléseket. Vorosizlov ismertette Eden előtt a vörös hadsereg szervezetét és hangsúlyozta, hogy a hadsereg csupán védelmi jellegű, de elég erős arra, hogy bármilyen betörést szovjet területre visszavessen.

Páris-Bécs 2:1 (2:1)

Páris, március 31.
Páris város válogatott csapata a bécsi válogatottal mérkőzött vasárnap, amelyet nagy meglepetésre 2:1 (2:1) arányban győzött le.

Amsterdamban Hollandia és Belgium válogatott csapatai játszottak. Győzött a holland csapat 4:2 (1:2) arányban.

Marseilleben Délkelet-franciaország válogatottja Délnyugat németország válogatottjával játszott, amelyet 3:1 (2:1) arányban győzött le.

Solvay (Uioara)-C. S. N (Turda) 3:2

Uioara, április 1.
Uioarán vasárnap délután a helybeli Solvay csapata a turdai CSM-el mérkőzött. A mindvégig izgalmas és érdekes mérkőzés 3:2 arányban döntött a Solvay javára. A Solvay góljait Vecserly (2) és Moldoveanu lőtték. Az uioarai együttesből Pór, Kovács I és II, továbbá Moldoveanu tűntek ki.

Terményárak Oradeán

Buza 410, rozs 330-340, kukorica 250, zab 320, árpa.

Időjárás

Északnyugati légáramlás, nyugat felől felhősödés, nyugaton és északon eső, esetleg hó. Az éjszaki lehűlés különösen észak-nyugaton mérséklődik.

Eden egyébként vasárnap este elhagyta Moszkvát és Varsóba utazott.

A moszkvai tárgyalásokról több hivatalos közleményt adtak ki, de néhány más közlemény is napvilágot látott. Ezek között több igen érdekes van, az egyik például azt mondja, hogy

a moszkvai tárgyalások eredménye minden várakozást felülmúl.

A szombati megbeszélések után Eden nyilatkozatot tett az újságírók előtt és kijelentette, hogy

Anglia egyszóval másodízben ismeri el most a Szovjetet.

A Havas távirati iroda moszkvai levelezője szerint Eden Moszkvában odanyilatkozott, hogy nem mind egy az ha az angol külügyminisztérium írásban érintkezik más államokkal, mert a személyes megbeszélések egészen másként hatnak.

Moskva, április 1.
Az angol orosz tárgyalásokról hivatalos jelentést adtak ki, melyben többek között a következőket mondták:

— A megbeszélések a moszoni nemzetközi helyzet fontosabb elemeit érintették. Így többek között a keleti egyezményt, a februári angol-francia egyezmény pontjait. A tárgyalások az angol-orosz viszony fejlesztését és javulását célozták és a tárgyaló felek szükségesnek tartják az európai biztonsági egyezménynek a februári angol-francia okmány alapján történő kiterjesztését.

Tíz forradalmárt életfogytiglani fegyházra, másik tizet husz-husz évi kényszermunkára ítélt az athéni hadbíróság

Athén, április 1.
Második hete folyik a görög forradalom miatt perbefogott vezérek hazaárulási pere az athéni hadbíróság előtt. Az óriási arányú per vasárnap délelőtt jutott el utolsó fejezetéhez, amikor is a bíróság ki-

tését a Népszövetség szellemében.

A hivatalos jelentéshez orosz részről még hozzáfűzték, hogy a Keleti egyezmény megszervezése nem célzó egy állam bekerítését, vagy elszigetelését sőt egyenlő biztonságot akar valamennyi résztvevő államnak. Angol körökben megállapították, hogy

a tárgyaló felek között nincs érvényesített, semmilyen formában és a nemzetközi helyzet semmilyen pontját illetően.

Londonban nagy meglepetést keltett a moszkvai tárgyalások és az orosz-angol viszony megjavulását üdös eseménynek mondják. A Havas moszkvai külön tudósítója szerint az oroszok

Polengyelország és Németország részvételét a keleti paktumban a legjobbnak de nem az egyedülálló megoldásnak tekintik.

Eden egyébként ma Varsóba érkezik és megkezdí tárgyalásait a lengyel államfőkkel.

Páris, április 1.
Lava francia külügyminiszter tegnap Titulescuval, majd a párisi angol és szovjet nagykövetekkel tárgyalta a nemzetközi politikai helyzetről.

A szovjet követel folytatott megbeszélés után az a hír terjedt el politikai körökben, hogy Lava csak április 20-án, a sztrajk értekezlet után megy Moszkvába.

hirdette ítéletét. A bíróság tíz vádlottat életfogytiglani fegyházra, másik tizet husz-husz évi kényszermunkára ítélt. A többi vádlottakat kisebb-nagyobb büntetéssel sújtották.

Súlyos nehézségek a spanyol kormányalakítás utjában

Madrid, április 1.
A lemondott Lerroux spirál - vesztés elnök megbízást kapott az új kormány megalkotására. Mint az előrelátható volt, Lerroux kísérlete mindvégig nem járt sikerrel. A spanyol lapok szerint Lerroux

csak abban az esetben fog tudni kormányt alakítani, ha a spanyol nép nemzeti önzetere hivatkozik és arra a kormányra, hogy a spanyol nemzet hozza a világpolitikában egységes álláspontja való helyezkedést követel.

Megsemmisítéssel fenyeget a földcsuszamlás egy falut Buzau mellett

Öt ház összeomlott. -- A lakosság nem mer bemenni a házakba

Buzau, április 1.
Néhány nap óta megdöbbentő természeti tűnemény játszódik le a Buzau közelében levő Gheruzi hegység környékén. A tűnemény először erős földalatti morajjal kezdődött, amely után földcsuszamlás állott be. A földcsuszamlás már eddig is igen súlyos károkat okozott. Többek között

teljesen elpusztította a Frasin erdőt, amelynek kiterjedése 50 hektár. A Frasin völgyében levő kis falu ismét is elérte már a földcsuszamlás és öt házat döntött eddig romba. Emberáldozat nem esett, de a lakosság pánik félelemben él, nem mer bemenni a házaikba, nehogy fejükre omljon az épület. Az anyagi kár igen nagy.

Revolveres hajsza a Körösparton két szökevény után

Csak amikor ellopták őket, derült ki, hogy -- semmi okuk a szökésre

A vasárnapról hétfőre virrado éjszaka izgalmas események játszódtak le az Eninescu téren. Éjfél után néhány perccel, a kishidná! szolgálatot teljesítő rendőr Man Joan, két gyanús fiatalemberre tett figyelmet, akik honuk alatt katonai egyenruát és felszerelést vittek.

A rendőri igazolásra szólította fel őket, mire a két fiatalember iratokat vett elő, melyből kiderült, hogy az egyiket Szilágyi Imrének hívják és Bicaciu de Campie községből való, míg a másik, Csósz György Oradeai lakos.

— Hogy került magukhoz a katonai ruha? kérdezte a rendőr.

— Szabadságra megyünk — hangzott a válasz.

A rendőr erre a szabadságjelvéletet kérte, de a két fiu erre futásnak indult. A rendőr sípjába fújta a sípjelre a közelben

posztoló rendőr is segítségére sietett s most már közösen indultak a menekülők üldözésére.

Vad hajsza indult meg amikor a rendőrök látták, hogy a két fiu a gyelönyt nyert

riasztó lövéseket adtak le a levegőbe. Három lövés dördült el s a lövések meg is tették a hatást, mert a két szökevény megállt és feltartott kézzel bevárta a rendőröket.

A második kerületi rendőrségre kísérték őket, ahol megkezdtek a kihallgatásukat. A legnagyobb meglepetésre kiderült, hogy mindkettőnek birtokában van a szabadságoló levél és így teljesen érthetetlen, hogy miért szöktek el a rendőrök elől.

Hétfőn reggel a téraparancsnokságra kísérték őket, ahol majd döntenek további sorsuk felett.

Oradeai cseléd lány megrendítő öngyilkossága

Volt gazdája padlásán akasztotta fel magát

Oradea, március 31.

Megrendítő öngyilkosság történt a vasárnapi nap folyamán Oradeán. Pozsonyi Mária 29 éves cseléd lány az áldozat, aki vajszínűleg nyomora következtében dobta el magát az életet. Pozsonyi Mária régebben a Joan Duca uca 17 szám alatti házba szolgált, de nemrégiben elbocsátották a szolgálatból. Azóta a Sft Gabrie uca 17 szám alatti házba bérlet házában él, igen nagy nyomorban. Szombaton délután elment bazárról és a késő esti órákban sem tért haza, ami feltűnt a házbelieknek. Vasárnap

délután három órákor azután megdöbbent a szerencsétlen leány eltűnésének rejtélye. A volt gazdája a Duca uccán lévő lakásuk padlására mentek fel és megdöbbenne fedezték fel, hogy

Pozsonyi Mária a padláson fejakasztotta magát.

Amikor az öngyilkosságot felfedezték, a leányban már rég nem volt élet. A holttestet a hullaházba szállították, egyben kísérték a rendőrséget, amely bevezette a nyomozást.

Izgalmas jelenetek a Löblé-féle feketeszeszper tárgyalásán

Április végére várható ítélet a 961 milliós perben

Oradea, április 1.

A Löblé féle 961 millió lejes feketeszeszper tárgyalását április 1-én folytatják. A mára beidézték az áldozat, aki nem jelent meg, ugyanígy nem érkezett meg Bucarestből az a jegyzőkönyv sem, melynek felvételét a bíróság rendelte el.

Dr Löblé László ekkor lemondott a régi tanúk kihallgatásáról, ellenben új kérésekkel állt elő. Ezek a kérések, majdnem összefüggőként robbantottak ki a pénzügyminisztérium ügyvédjei és felebbzők között.

Ugyanis dr Löblé László kérte, hogy a törvényszék azonnal hallgassa ki Schiller Ferenc nyugalmazott pénzügyi főtanácsost, aki abban az időben, amikor a gyárról a tervek beadták az oradeai szeszszármazóknak volt.

Legnagyobb meglepetésre dr Löblé azt is kéri, hogy a bíróság azonnal tartson helyszíni szemlélt a helybeli pénzügyigazgatóság pincéjében, ahol biztos tudomása szerint meg van az a doszár, amely az engedélyt tartalmazza az ugynevezett titkos bazin megcsinálására. A bomba ezután robbant ki. Ugyanis dr Löblé azt mondta, hogy annak megakadályozására, hogy ez a

doszár a pénzügyigazgatóság pincéjéből el ne tűnjék a bíróság ne ügessze fel a tárgyalást addig míg Schiller Ferencet ki nem hallgatja, sőt ne engedjenek senkit ki a tereméből, amíg a bíróság ki nem száll a helyszínrre.

Amikor az elnök megkérdezte dr Löblétől, hogy miért kívánja ezt, a gyáros azt felelte, hogy azért, mert

megtörténhetik hogy vajaki telefonon értesíti a pénzügyigazgatóságot és mire a bíróság kiszállna a doszárnak hűt helyét találja.

Parligras és Anghel vezérfelügyelők egyszerre ugranak fel és ki kéri maguknak a gyanúsítást. Sértésnek vették, hogy ők lyes mit csináljanak és ilyesmire utasítsák a tisztviselőket.

A csend helyreállta után a bíróság elrendeli Schiller Ferenc kihallgatását, de ugyanakkor elutasította a helyszíni szemle iránt való kérést, hanem csak egy átírt intézkedést rendelte el a pénzügyigazgatósághoz.

Dr Löblé ezután a második elfennvetést vetett fel. Ugyanis Bulic Bucaresti mérnök szakértői véleményébe, tintával egy pár sor

van beiktatva, amely egészen más értelmet ad az egésznek.

Parligras vezérfelügyelő hevesen tiltakozik ellene, mintha ő javított volna.

A bíróság elrendeli, hogy Bulic mérnök adjon egy deklarációt hogy ő javította-e be a pár szót vagy sem.

A bizonyítási eljárás utolsó napja egyből ként kedden lesz, amikor is a helyszínen újabb kutatást tartanak. Ezzel befejezik a bizonyítási eljárást és április 9-én, kedden megkezdődnek a hatalmas perben a perbeszédek. Ezek előreláthatólag egy hétig fognak tartani. Ítéletre a hónap végéig kerül sor.

Két napja havazik Bucarestiben

Bucaresti, április 1.

A fővárosban két nap óta havazik. Az ország többi részében is hóvihar dúl. Szerbiában ugyancsak tévesen fordult az időjárás és több helyen nem közlekednek a vonatok. Novibaran sörnyéken több emeleti áldozata is van a kemény hidegnek.

Hirtelen halál a mezőn

Oradea, április 1.

A cherechiu községbeli csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy tegnap reggel a község határában a buzaföldön mellett holtan találták Szilágyi Zsuzsanna 72 éves asszonyra. Előbb büntényre gondoltak, de később az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az idős asszony természetes halállal halt meg. Az ügyészség a jelentés nyomán megadta a temetési engedélyt.

— A szobafestők és mázolómunkások sztrájkja véget ért. A szobafestők és mázolómunkások sztrájkja, mely három napig tartott, a munkások teljes győzelmével véget ért. A munkaadók a kért javítást megadták és így a munkások hétfőn reggel munkába állottak. A kollektívszerződés egy évre kötött és a leglényegesebb pontja, hogy a fizetések 25 százalékkal emelkednek.

APRÓHIRDETÉSEK

Mindenek bejáró leányt keres Horváth Béjáné Regele Ferdinand 47. II. emelet. Könyv szükséges. 2783

Vincelér kis családú, aki szőlővezetést jól érti fölvetetik azonnal Vlaicu Demeter. Strada Cloșca 6. 2782

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Megvételre kerestetik egy magánjáró 8-as, 6 vagy 8 éves használatu kazán. Géptársaság. 3.haria. 2781

Szobaleány azonnalra felvétetik. Str. Grivitei 32. 2787

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában. Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Ügyes nagy munkást keres Bondor Miklós uriszabó. Reg. Ferdinand 69. 2786

Eladó magánház két szoba konyha, olcsón. Rendes telep. Strada Aurelia 6.

130.000 leértékelt Népszövetségi betétkönyv 52% eladó Strada Oltenia 8. Háztulajdonos. 2785

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyvéteket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA